

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 50/17
Luxembourg, 11. maj 2017

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-434/15
Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain, SL

Generalni pravobranilec Szpunar meni, da elektronska platforma Uber, ki je inovativna zamisel, spada na področje prevoza, tako da se od Uberja lahko zahteva pridobitev licenc in odobritev, ki jih zahteva nacionalno pravo

Uber namreč ne more uveljavljati načela svobode opravljanja storitev, ki ga pravo Unije določa za storitve informacijske družbe

Uber je elektronska platforma, ki omogoča, da se v mestih, v katerih deluje, z uporabo pametnega telefona, na katerem je ustrezna aplikacija, naroči storitev mestnega prevoza. Aplikacija prepozna lokacijo uporabnika in najde razpoložljive voznike, ki so v bližini. Ko voznik privoli v vožnjo, aplikacija o tem obvesti uporabnika, tako da pokaže profil voznika in oceno prevoznine do cilja, ki ga je navedel uporabnik. Po opravljeni vožnji se znesek samodejno odtegne z bančne kartice, ki jo mora uporabnik navesti pri vpisu v aplikacijo. Aplikacija vključuje tudi funkcijo ocenjevanja: potniki lahko ocenijo voznike, vozniki pa potnike. Povprečne ocene, ki so nižje od določenega praga, lahko privedejo do izključitve s platforme. V okviru storitve, ki se imenuje UberPop, prevoz potnikov opravljajo nepoklicni vozniki posamezniki z lastnimi vozili.

Asociación Profesional Elite Taxi (v nadaljevanju: Elite Taxi), ki je poklicna organizacija, ki združuje voznike taksija v Barceloni v Španiji, je leta 2014 vložilo tožbo pri Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona (gospodarsko sodišče št. 3 v Barceloni, Španija), s katero je med drugim zahtevalo, naj se družba španskega prava Uber Systems Spain (v nadaljevanju: Uber Spain), ki je del skupine, ki upravlja navedeno platformo, sankcionira zaradi nelojalne konkurence do voznikov združenja Elite Taxi. Natančneje, združenje Elite Taxi je menilo, da družba Uber Spain v Barceloni ne sme opravljati storitve UberPop. Ne družba Uber Spain, ne lastniki, ne vozniki zadevnih vozil namreč nimajo licenc in odobritev, ki jih določa uredba o taksi službi, sprejeta v Barceloni.

Ker je Juzgado Mercantil n° 3 de Barcelona menilo, da je za rešitev spora potrebna razlaga več določb prava Unije, je Sodišču postavilo več vprašanj, ki se nanašajo na opredelitev dejavnosti Uberja ob upoštevanju prava Unije in na posledice, ki jih je treba skleniti iz teh opredelitev.

Generalni pravobranilec Maciej Szpunar v sklepnih predlogih, razglašeni danes, najprej poudarja, da je v bistvu treba odločiti, ali so storitve, ki jih ponuja platforma Uber, „storitve informacijske družbe“,¹ za katere velja načelo svobode opravljanja storitev, ali pa te storitve spadajo na področje prevozov,² ki ga ureja pravo držav članic. V prvem primeru bi bile lahko licence in odobritev, ki jih določa ureditev mesta Barcelona in ki se nanašajo na delovanje Uberja, nezdržljive z načelom svobode opravljanja storitev, medtem ko bi v drugem primeru države članice načeloma lahko zadevno dejavnost prosto urejale.

¹ Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 21, str. 8), nadomeščena z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL 2015, L 241, str. 1); Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).

² Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL 2006, L 376, str. 36). Ta direktiva, glede na katero so direktive, navedene v prejšnji opombi, specialnejše, iz svojega področja uporabe izključuje storitve na področju prevoza, vključno z mestnim prometom in taksi službo.

Čeprav je naloga nacionalnega sodišča, da ugotovi in oceni dejansko stanje, generalni pravobranilec meni, da je zadevna storitev **mešana**, saj se en del te storitve opravi elektronsko, drugi del pa se že po definiciji ne opravi elektronsko.

Mešani sistem pa lahko pomeni koncept „storitve informacijske družbe“, kadar (1) je storitev, ki se ne zagotavlja elektronsko, gospodarsko neodvisna od storitve, ki se zagotavlja na ta način (za tak primer gre med drugim pri posredniških platformah za nakup letalskih kart ali rezervacijo hotelov), ali (2) ponudnik zagotovi celotno storitev (torej del storitve, ki se zagotavlja elektronsko, in del storitve, ki se ne zagotavlja elektronsko) ali izvaja odločilen vpliv na pogoje ponujanja te storitve, tako da obe storitvi tvorita neločljivo celoto, če se glavni element (torej celota bistvenih elementov transakcije) zagotavlja elektronsko (za tak primer gre na primer pri spletni prodaji blaga).

Generalni pravobranilec meni, da storitev, ki jo ponuja Uber, ne izpolnjuje nobenega od teh dveh pogojev. Generalni pravobranilec v zvezi s tem ugotavlja, da vozniki, ki vozijo v okviru platforme Uber, ne opravljajo lastne dejavnosti, ki bi obstajala neodvisno od te platforme. Nasprotno, ta dejavnost lahko obstaja samo prek platforme, brez katere ne bi imela nobenega smisla. Generalni pravobranilec navaja tudi, da Uber nadzira ekonomsko pomembne dejavnike storitve mestnega prevoza, ki se ponuja v okviru te platforme. Uber namreč (i) voznikom določa predhodne pogoje za začetek in nadaljevanje opravljanja dejavnosti; (ii) finančno nagradi voznike, ki opravijo veliko število prevozov, ter voznike obvesti o krajih in obdobjih, v katerih lahko računajo na veliko prevozov in/ali na ugodne tarife (tako Uber lahko, ne da bi voznikom nalagal formalno obveznost, ponudbo prilagaja glede na nihanje povpraševanja); (iii) izvaja nadzor – čeprav posredno – kakovosti dela voznikov, na podlagi katerega je mogoča tudi izključitev voznikov iz platforme, in (iv) določa dejansko ceno storitve.

Vse te lastnosti izključujejo, da bi bilo Uber mogoče šteti za preprostega posrednika med vozniki in potniki. Poleg tega je v okviru mešane storitve, ki jo ponuja platforma Uber, ponudba prevoza (torej storitev, ki se ne zagotavlja elektronsko) nedvomno glavna ponudba, ki tej storitvi daje gospodarski smisel.

Generalni pravobranilec ugotavlja, da storitev povezovanja potnika z voznikom, ki se zagotavlja elektronsko, ni ne samostojna (glej točko 1 zgoraj) ne glavna (glej točko 2 zgoraj) glede na storitev prevoza. **Storitev, ki jo opravlja Uber, zato ni mogoče opredeliti za „storitev informacijske družbe“.** Gre za organizacijo upravljanja celovitega sistema mestnega prevoza na zahtevo.

Dalje, Uber ne ponuja storitve souporabe vozil, ker namembni kraj izberejo potniki in ker so vozniki plačani v znesku, ki močno presega samo povrnitev nastalih stroškov.

Ker je storitev prevoza z gospodarskega vidika primarna, medtem ko je storitev povezovanja potnikov z vozniki prek aplikacije za pametne telefone sekundarna, generalni pravobranilec Sodišču predlaga, naj odgovori, da **je treba storitev, ki jo ponuja platforma Uber, šteti za „storitev na področju prevoza“.**

Iz te razlage izhaja, da se za dejavnost Uberja **ne uporabi načelo svobode opravljanja storitev** v okviru „storitev informacijske družbe“ in da se za to dejavnost torej uporabijo pogoji, pod katerimi lahko prevozniki opravljajo prevoz v državi članici, v kateri nimajo sedeža³ (v obravnavanem primeru imetje licenc in odobritev, ki jih določa ureditev mesta Barcelona).

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglášena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

³ Člen 91 PDEU.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepa je objavljeno na spletni strani CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106